

24. 1. 2018

Veźměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Odpovědnost advokáta za škodu klientovi při neúspěšné procesní strategii

V rozsudku sp. zn. 25 Cdo 1734/2016, ze dne 27. 9. 2017, Nejvyšší soud ČR konstatoval, že není porušením povinnosti advokáta, který na pokyn klienta, poučeného o možných důsledcích, zvolí z možných procesních strategií (kdy všechny nesou určitá rizika) tu, jež v důsledku okolností, které advokát nemohl předem vědět ani ovlivnit, nevedla k úspěchu v soudním sporu.

Odpovědnost advokáta je v ust. § 24 zákona o advokacii vymezena poměrně široce, má však svoje limity vyplývající z charakteru výkonu advokacie, a nastupuje proto až tehdy, pokud bylo prokázáno, že advokát nesplnil, resp. porušil svoji povinnost, kterou lze po něm s ohledem na ust. § 16 a § 1 odst. 2 zákona o advokacii důvodně očekávat, tedy zejména znalost právních předpisů, schopnost jejich logické a vhodné aplikace, důsledné zastupování klienta, obstarávání jeho záležitostí podle smlouvy o poskytování právních služeb a provádění činností úzce souvisejících (např. úschova listin). V dané věci, kdy bývalá klientka žalovala svého advokáta o náhradu škody, kterou jí měl žalovaný advokát způsobit tím, že v jiném předchozím případě, kdy ji zastupoval, zvolil (po dohodě s klientkou a jejím řádném poučení) poněkud riskantní procesní strategii, která ač byla motivována úsporou na nákladech řízení, vedla v konečném důsledku k výrazné finanční ztrátě na straně klientky.

Podstata sporu

Advokát jako zmocněnec klientky podal žalobu, kterou se domáhala náhrady škody způsobené požárem na stavbě nemovitosti, jíž byla objednatelkou. Směřovala proti dvěma nezletilým dětem. Oba nezletilí se v rámci šetření věci Policií ČR k zapálení objektu doznali, v řízení o náhradu škody ovšem klientka - žalobkyně neuspěla, neboť soud dovedl, že děti za škodu neodpovídají, protože v inkriminované době jim bylo 11 a 10 let a obě trpěly duševní poruchou, pro kterou nebyly schopné rozpoznat nebezpečnost svého jednání ani je ovládat. Klientka po neúspěchu v prvním sporu zažalovala v dalším právě svého advokáta o náhradu škody, protože považovala jeho postup, když žaloval pouze děti a nikoliv jejich rodiče, za pochybení při výkonu advokacie. Jako předběžnou otázku posuzoval soud v následném sporu možnost úspěchu žalobkyně v původním sporu a dovedl, že žaloba proti rodičům by byla úspěšná, neboť vzhledem k rozumové vyspělosti dětí nad nimi rodiče zanedbali náležitý dohled. Soud prvního stupně konstatoval, že podání žaloby pouze proti dětem nebylo v zájmu klienta, žalovaný advokát si měl uvědomit, že soud nemusí shledat děti odpovědnými. Argumentace žalobě se bránícího advokáta, že k rozhodnutí žalovat pouze děti došlo z důvodu hrozby hrazení nákladů řízení proti dalším osobám, soud odmítl jako nelogickou a nárok na náhradu škody klientce přiznal.

Odvolačím soud dospěl k opačnému závěru než soud prvního stupně a žalobu zamítl, protože advokát jednateli žalobkyně sdělil, že je možno žalovat děti a rodiče (celkem šest osob), doporučil s ohledem na spornou otázku zanedbání dohledu rodičů nad dětmi jako nejjistější žalovat je všechny, což ovšem klientka s ohledem na možné náklady řízení nechtěla a požadovala doporučení od žalovaného, vůči komu uplatnit nárok; advokát doporučil žalovat děti a po několika poradách tak na základě ústního pokynu klientky učinil. Soud konstatoval, že žalovaný advokát vzal v úvahu správná zákonná ustanovení a zaujal odpovídající právní stanovisko, které klientce zpřístupnil, tj. prezentoval jako nejjistější žalovat všechny možné odpovědné osoby a s ohledem na možné náklady řízení na žádost klientky doporučil žalovat spíše nezletilé děti. Podle odvolacího soudu proto nelze konstatovat, že by

volba žalovat děti byla zjevně nesprávná, neboť z jejich věku nebylo možno dovodit, že by nemohly být za škodu odpovědné. Nedostatky dětí v psychické vyspělosti vyšly najevo teprve v průběhu zahájeného soudního řízení ze znaleckého dokazování, přičemž koncept odpovědnosti advokáta nelze brát jako odpovědnost za výsledek. Podle odvolacího soudu není rovněž jisté, zda vznikla škoda, tj. zda by žaloba proti rodičům byla úspěšná, neboť ti by se mohli zprostit odpovědnosti, pokud by prokázali, že náležitý dohled nezanedbali.

Závěr

Dovolání klientky proti rozhodnutí odvolacího soudu bylo Nejvyšším soudem ze shora - v perexu a prvním odstavci článku - uvedenými závěry, zamítnuto. Klientka se na rozhodování o podání předmětné žaloby na náhradu škody za zapálení objektu aktivně podílela, zhodnotil spornou věc Nejvyšší soud, bylo jí známo, že všechny v úvahu přicházející osoby nemusí být odpovědné, a pokud tedy budou žalovány pouze některé z nich, je tu riziko prohry spojené s povinností k náhradě nákladů řízení; rozhodla se proto uplatnit nárok jen vůči nezletilým dětem. Nelze konstatovat, že by volba žalovat děti byla zjevně nesprávná nebo jednoznačně více riziková, než žalovat všech šest osob, jež by mohly být shledány odpovědnými. Současně Nejvyšší soud dodal, že je třeba vzít v úvahu, že prakticky všechna soudní řízení nesou riziko prohry a nutnosti hrazení nákladů řízení, které nelze předem přesně odhadnout, natož objektivně vyčíslit a prezentovat klientovi, nelze tedy v tomto směru klást nepřiměřené nároky, jež by prakticky znemožnily výkon advokacie.

Terezie Nývltová Vojáčková

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Digital Omnibus: Revoluce v datech, nebo jen nová zátěž pro podnikatele?](#)
- [Flotilová novela: Kdo a kdy musí nově získat licenci k distribuci pojištění?](#)
- [Nová pravidla pro ground handling v EU a jejich dopady na letecký sektor](#)
- [Právní due diligence nemovitostí: na co se v praxi skutečně zaměřit](#)
- [Novinky z české a evropské regulace finančních institucí za měsíc březen 2026](#)
- [Hmotněprávní opatrovník obchodní korporace: mezi efektivní ochranou a zásahem do korporační autonomie](#)
- [10 otázek pro ... Michala Kunu](#)
- [Souhrn významných událostí ze světa práva](#)
- [Rovné odměňování a transparentnost mezd: nové povinnosti zaměstnavatelů](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 32.: Konkurenční doložka](#)
- [Skryté ujednání v realitní smlouvě - zbytečná hra na schovávanou](#)